

Charter

Betreffende de aanpak van de wijk Poelenburg

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad, handelend als bestuursorgaan van de gemeente Zaanstad, namens deze,

De wethouder van Wijkgericht Werken en Zaandam Zuidoost

Drs. Ronald Ootjers

De minister van Wonen, Werken en Integratie

Drs. Elia Vogelaar

Mede namens

minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mevrouw dr. G. ter Horst

staatssecretaris van Economische Zaken
Drs. F. Heemskerck

minister voor Jeugd en Gezin
mr. A. Rouvoet

minister van Justitie
Dr. E.M.H. Hirsch Ballin

minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw G. Verburg

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Dr. R.H.A. Plasterk

staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw S.A.M. Dijkema

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mr. J.P.H. Donner

staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer A. Aboutaleb

minister van Verkeer en Waterstaat
Ir. C.M.P.S. Eurlings

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Dr. A. Klink

staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mevrouw dr. M. Bussemaker

minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Mevrouw dr. J. Cramer

handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden.

Preambule

De afgelopen vijftien jaar is hard gewerkt om de aandachtswijken er weer bovenop te helpen. In de meeste van deze wijken is de kwaliteit van de woningvoorraad en de woonomgeving er zichtbaar op vooruitgegaan. De sociaal-economische positie van de bewoners is veel minder vooruitgegaan of zelfs achteruitgegaan. Ondanks alle maatregelen op fysiek en sociaal gebied zijn de huishoudens aan de onderkant van de maatschappelijke ladder niet in staat geweest hierop te stijgen.

Complexe maatschappelijke problemen als schooluitval, een eenzijdige woonvoorraad en een verloederde leefomgeving met weinig mogelijkheden om sociale contacten te leggen, hoge (jeugd)werkloosheid, een gebrekkige inburgering van nieuwkomers en achterblijvende emancipatie en participatie van vooral niet-westerse vrouwen, weinig werkgelegenheid in de buurt, ontoereikende jeugdzorg, gezondheidsachterstanden, criminaliteit en gevoelens van onveiligheid, komen in sommige wijken veelvuldig en naast elkaar voor. Juist deze veelheid aan problemen veroorzaakt de hardnekkigheid van de problematiek in deze wijken. Alleen een langdurige, samenhangende inzet van preventieve, curatieve en repressieve maatregelen kan het verschil gaan maken.

Daarom zijn er 40 wijken aangewezen waar steden en rijk samen de komende 10 jaar aan de slag gaan. Steden en rijk willen deze wijken weer tot vitale woon-, werk-, leer-, en leefomgevingen maken, waar het prettig wonen is en mensen betrokken zijn bij de samenleving. Wij, stad en rijk, zetten in op een strategie die als doel heeft om de komende 10 jaar de kloof tussen kansarmen en kansrijken te verkleinen en waarmee de opeenstapeling van problemen bij kansarme huishoudens en in de wijken waar zij leven effectief wordt aangepakt. De afgelopen periode zijn door de steden in nauwe samenwerking met lokale partijen 40 wijkactieplannen opgesteld. De in het navolgende charter vastgelegde afspraken zijn gebaseerd op de wijkactieplannen en vormen een aanvulling op de bestaande afspraken/overeenkomsten zoals bijvoorbeeld geformuleerd in GSB en ISV. De afspraken tussen steden en rijk voor de 40 wijken sluiten aan bij de afspraken die tussen het rijk en de VNG zijn gemaakt in het kader van het Bestuursakkoord van 4 juni 2007.

Met deze verklaring spreken wij, Zaanstad en rijk, ons uit om als bondgenoten in de 40 wijken er alles aan te doen om de hierna geformuleerde ambities voor de wijk Poelenburg te realiseren. Dat betekent dat we met louter "kan niet" geen genoegen zullen nemen.

We verbinden ons om de afgesproken gezamenlijke maatschappelijke ambities te bereiken. Deze ambities zijn robuust en zullen daarom slechts in uitzonderlijke situaties worden aangepast. We spreken elkaar daarom aan op het inzetten van een effectief instrumentarium en blijven daarover met elkaar in gesprek. Als een instrument niet effectief genoeg blijkt, zoeken we naar andere, meer effectieve instrumenten. De weg waarlangs is dus minder onwrikbaar dan de ambities.

Masterplan - Wijkactieplan – Charter

Poelenburg heeft al 20 jaar de aandacht van de gemeente Zaanstad en de corporaties (ZVH, Parteon en Rochdale) vanwege de achterstanden die deze wijk op een aantal gebieden kent ten opzichte van het Zaans gemiddelde. Om een structurele aanpak mogelijk te maken hebben gemeente en corporaties een Masterplan geschreven. Het Masterplan beoogt een grondige herstructurering in de wijk. Poelenburg zal zowel fysiek als sociaal-economisch aangepakt worden om de wijk beter te maken voor de mensen die er wonen. Het sociaal-economisch plan bleef echter sober door het ontbreken van voldoende financiële middelen bij de gemeente.

Dan wijst minister Vogelaar Poelenburg aan als één van de 40 Krachtwijken. Zaanstad heeft naar aanleiding hiervan samen met actieve bewoners en professionals het wijkactieplan geschreven. In september 2007 ondertekenden ze tijdens een feestelijke lunch in de Poelenburcht het plan. Het Wijkactieplan is de plus op het Masterplan – de fysieke ingrepen zijn een basis voor de sociaal-economische verbeteringen.

Vervolgens hebben corporaties en de gemeente intensief onderhandeld over de financiële dekking van het wijkactieplan. Op 20 februari 2008 sloten de partijen het zogenaamde Brandarisakkoord waarin ze de afspraken over de verdeling van de kosten vastlegden.

Rest ons nog het maken van afspraken tussen gemeente en rijk. Deze vindt u terug in deze charter.

Zaanstad staat klaar om in onderlinge samenhang te starten met de uitvoering van het Wijkactieplan en Masterplan volgens de afspraken in het charter.

1. Wonen in een gezonde wijk

a. Gezamenlijke ambitie:

Een meer gedifferentieerde samenstelling van bevolking en woningvoorraad, zodat binnen de wijk wooncarrière mogelijk is, woningzoekenden van buiten de wijk er een geschikte woning kunnen vinden en er voldoende draagkracht voor voorzieningen ontstaat. Hiervoor én voor het bieden van een gezonde leefomgeving is het noodzakelijk de milieukwaliteit van Poelenburg sterk te verbeteren en te investeren in de openbare ruimte en het groen. Het streven is van Poelenburg een klimaatneutrale wijk te maken. Daarnaast hebben het rijk en de gemeente de ambitie te komen tot minder grote verschillen in levensverwachting op basis van sociaal-economische achtergronden. Concrete doelstelling daarbij is om de gezondheid van inwoners in de krachtwijken te verbeteren via een integrale aanpak gericht op gezonde bewoners, een gezonde leefomgeving (waaronder inrichting van de openbare ruimte en stedelijke ontwikkeling) en een samenhangende eerstelijnszorg met preventief aanbod. Daartoe spreken het rijk en de gemeente af om experimenten aan te gaan in de wijk Poelenburg.

b. Inzet stad:

- Zaanstad realiseert het woningbouwprogramma zoals opgenomen in het Masterplan Poelenburg; Zaanstad investeert hiervoor 3,8 miljoen euro BDU Fysiek middelen in de herstructureringsopgave van Poelenburg en zet zonodig extra capaciteit in op basis van BLS-middelen.
- Zaanstad wil voor het verbeteren van de leefmilieukwaliteit in Poelenburg streven naar een klimaatneutrale wijk. Dit betekent dat Zaanstad wil streven naar een CO₂ reductie die optimaal is voor de wijk Poelenburg. Dit wil Zaanstad realiseren door middel van het klimaatneutraal bouwen en renoveren van woningen in de wijk. In Poelenburg worden in totaal 760 nieuwbouw woningen en andere utiliteitsgebouwen ten behoeve van voorzieningen in de wijk gerealiseerd. Daarnaast zal er ook renovatie van de bestaande woningen plaatsvinden. Voor het klimaatneutraal maken van de wijk Poelenburg wil Zaanstad in eerste instantie een energievisie laten uitvoeren. Het uitvoeren van een energievisie bij woningbouwprojecten vanaf 250 woningen is ook door de Raad van de gemeente Zaanstad vastgesteld beleid, zoals opgenomen in de nota Basiskwaliteit Woningbouw Zaanstad. Met de energievisie wil Zaanstad kijken naar de mogelijkheden voor energieneutrale nieuwbouw van woningen en andere gebouwen en energieneutrale renovatie van de bestaande woningen. Zaanstad wil in dit gebied streven naar een EPL van 10. (EPL = Energie Prestatie op Locatie). Voor de bestaande bouw- en renovatieplannen (zowel huur als particulier) wil Zaanstad bovendien ondersteuning bieden door een onafhankelijk adviesbureau bouwtekeningen te laten beoordelen en adviezen te laten uitbrengen op het gebied van duurzaam bouwen. Met de corporaties wil Zaanstad afspraken maken over het opvolgen van deze adviezen. Speerpunt hierbij is inzetten op zo min mogelijk warmteverlies, zogenaamde passiefbouw, en toepassing van een ventilatiesysteem met hoog rendement warmteterugwinning. Hiermee kan bij de nieuwbouw een energielabel van A⁺⁺ en bij de renovaties A worden bereikt. De kosten voor het laten uitvoeren van de Energievisie in de wijk Poelenburg bedragen circa

- € 15.000. De kosten voor het inhuren van een adviesbureau voor de controle van de bouwtekeningen zijn op dit moment nog onbekend.
- Zaanstad faciliteert vanuit de gemeente de bouw van het 6 tot 8 meter hoge geluidsscherm, dat de beide geplande en door Rijkswaterstaat aan te leggen schermen met elkaar verbindt. Aldus ontstaat een fraaie afscherming tussen het verkeer op de A8 en de wijk Poelenburg.
 - Zaanstad organiseert samen met VROM een vervolg op het rondetafelgesprek met als deelnemers VROM, gemeente Amsterdam, Provincie Noord-Holland, gemeente Zaanstad, het havenbedrijf Amsterdam en de milieudienst Amsterdam om de overlast vanuit het havenindustriële complex in Poelenburg/Zaandam Zuidoost terug te dringen en de leefbaarheid in Poelenburg te vergroten.
 - Zaanstad zet de aanpak van zwerfafval voort en maakt hiervoor aanspraak op de middelen en expertise van SenterNovem.
 - Omdat groen in de wijk een positief effect heeft op de gezondheid van bewoners en het bovendien bijdraagt aan de ontmoetingsmogelijkheden 'op straat', investeert Zaanstad vanuit GSB-middelen en haar eigen MeerjarenInvesteringsProgramma in een impuls in de openbare ruimte en in de kwaliteit van het binnenstedelijke groen in het project Poelenburger Allee en thematuinen Darwinpark.
 - Zaanstad start in Poelenburg de pilot Woonservicezone, in samenwerking met corporaties en zorg- en welzijnsinstellingen.
 - Zaanstad neemt deel aan het experiment de Gezonde Wijk en werkt hiertoe in overleg met de ministeries van VWS en WWI in 2008 een voorstel uit.
- c. Inzet rijk:**
- Tussen Rijkswaterstaat en de gemeente wordt gewerkt aan een overeenkomst om op een aantal plaatsen langs het in Zaanstad gelegen rijkswegennet geluidsschermen aan te leggen. Het gaat om drie geluidsschermen waarvan het scherm bij Poelenburg er één is. De schermen worden gezamenlijk betaald door RWS en Zaanstad. De overeenkomst is in maart 2008 gesloten.
 - Geluidsschermen hebben een positief effect op de hoeveelheden fijn stof achter de schermen. Door de hoge schermen van zes tot acht meter hoog, ontstaan luchtwervelingen waardoor een deel van de door het verkeer veroorzaakte fijn stof ofwel neerslaat ofwel tegengehouden wordt. Om zoveel mogelijk van het overgebleven fijnstof 'af te vangen', zal Zaanstad i.s.m. LNV kijken in welke mate groen hieraan kan bijdragen. De zeer brede groenstrook (met voormalige agrarische verkaveling) kan beter en slimmer worden ingericht en gebruikt om geluid en fijn stof af te vangen.
 - De gemeente heeft de regie bij de uitvoering van de wijkactieplannen. Toezicht en handhaving zullen veelal onmisbare elementen zijn bij de realisatie van de plannen. De VROM-inspectie is bereid om de regievoerende gemeente te ondersteunen bij toezicht en handhaving op het terrein van de VROM-inspectie. Deze ondersteuning zal zich vooral richten op verbetering (effectiever, efficiënter) van de uitvoering. Voorts zal de VROM-inspectie over eventuele toezichtonderzoeken, die zij vanuit haar onafhankelijke positie in deze wijken moet uitvoeren, steeds vooraf bespreken met de gemeente, zodat zij haar regierol kan blijven vervullen. De VROM-inspectie stelt zijn deskundigheid ter

beschikking voor de analyse van en het zoeken naar oplossingen voor de (ervaren) milieu- en veiligheidsproblematiek vanuit de Amsterdamse haven.

- Voor de aanpak van zwerfafval is voor heel Nederland 48 miljoen euro beschikbaar via het Impulsprogramma Zwerfafval. Een belangrijk onderdeel hiervan is een subsidieregeling voor gemeenten en overige beheerders, waarbinnen 16 miljoen euro in drie tranches beschikbaar wordt gesteld. Nieuwe aanvragen kunnen vanaf 1 april 2008 worden ingediend. Naast subsidie biedt SenterNovem kennis, ervaring en de mogelijkheid om gezamenlijk met gemeenten projecten te ontwikkelen voor de aanpak van zwerfafval in krachtwijken.
- Zaanstad heeft voor de aanpak van zwerfafval een basisproject aangemeld, dit komt in ieder geval in aanmerking voor een maximale subsidie van € 25.000,--.
- Ten behoeve van het project Poelenburg Allee en thematuinen Darwinpark kan Zaanstad aanspraak maken op de middelen die LNV ter beschikking stelt voor groenprojecten in de Krachtwijken:
 - De DLG (Dienst Landelijk Gebied) kan een stad helpen bij het ontwerpen van gebiedsplannen, maar ook bij het begeleiden van processen. In het geval van Zaanstad kan DLG meedenken over het beter en slimmer inrichten van de brede groenstrook en hoe dit kan worden gebruikt om geluid en fijnstof af te vangen.
 - Ondersteuning bij specifieke onderzoeksvragen (bijv. welke beplanting is in de situatie van Zaanstad geschikt voor het afvangen van fijn stof).
 - Kennisuitwisseling/uitwisseling van best practices via het Kennisnetwerk Groen en de stad.
 - Een financiële bijdrage uit het impulsprogramma Groen en de stad (dit bedraagt maximaal 1 miljoen per jaar voor de krachtwijken). In de eerste helft van 2008 worden de criteria uitgewerkt en wordt er een verdeling gemaakt over die krachtwijken die ambities laten zien op het gebied van groen.
- De stimuleringsregeling 'Kleinschalig wonen in de wijk' van VWS is nog in ontwikkeling. Indien de pilot Woonservicezone van Zaanstad voldoet aan de voorwaarden van de regeling, kunnen de betrokken instellingen met voorrang aanspraak maken op gelden uit deze stimuleringsregeling.
- Het rijk faciliteert gemeentelijke experimenten om te komen tot gezonde wijken (integrale aanpak gezondheidsachterstanden). Dat betekent dat het rijk:
 - Gemeenten waar nodig en mogelijk ondersteunt om de experimenten uit te voeren,
 - Zich zal inzetten om knelpunten bij uitvoering op landelijk niveau weg te nemen en kansen zal creëren om de experimenten te laten slagen.
 - Een Partnership vormt met de Landelijke Alliantie Wijken, waaronder Gezondheidsfondsen en Convenant Overgewicht (rijk neemt initiatief om partijen bijeen te roepen om bij te dragen aan de gemeentelijke experimenten).
 - Onderzoekscapaciteit realiseert vanuit het RIVM.
 - Gemeenten ondersteunt bij het inzetten van interventies voor de rijksspeerpunten roken, overgewicht, alcohol, depressie en diabetes via het Centrum Gezond Leven, het ondersteuningstraject VNG, diverse handleidingen en partnerships.
 - Gemeenten ondersteunt vanuit het Nationaal Actieplan Sport en bewegen bij het inzetten van beweeginterventies in de wijk.
 - Jeugd & Gezin prioriteit geeft binnen de wijkaanpak.

2. Werken

a. Gezamenlijke ambitie:

We willen zoveel mogelijk mensen aan het werk helpen. In Poelenburg is het aantal bijstandsgerechtigden de afgelopen jaren al sterk gedaald van 442 uitkeringsgerechtigden op 1 januari 2006 naar 360 uitkeringsgerechtigden op 1 december 2007. Dit is een daling van 21%. De komende tijd zet Zaanstad in op nog eens een daling van enkele procenten. Doelstelling is om deze mensen (o.a. allochtone vrouwen) aan betaald of onbetaald werk te helpen.

Met het wijkactieprogramma stimuleren we de wijk economie in Poelenburg door ondernemers te ondersteunen en faciliteren en de aanwezige talenten te benutten ten behoeve van de hele Zaanstreek door hen aan te laten sluiten bij succesvolle initiatieven en projecten.

b. Inzet stad:

Mensen aan het werk

- In Poelenburg brengen we in kaart hoeveel inactieven er zijn (m.n. WAO-ers, WAJONGER's en nietuitkeringsgerechtigden), wat ze willen en hoe ze aan het werk gaan.
- Omdat de huidige bijstandsgerechtigden de moeilijkst bereikbare groepen betreft, zetten we ons in de komende jaren niet *prioritair* in op deze groep uitkeringsgerechtigden, maar vooral op die mensen die wel willen werken maar geen uitkering hebben en dus niet in beeld zijn.
- Zaanstad vestigt een sociaal servicepunt in Poelenburg, als vooruitgeschoven post van alle activiteiten op het gebied van werk, inkomen en inburgering, met geïntegreerde ondersteuning vanuit de sector Werk en Inkomen en Economische Zaken. Uiteraard zijn hierbij ook het CWI en UWV betrokken.
- Zaanstad heeft afspraken met het Pascallcollege (VMBO) en het Regiocollege (ROC) over stageplaatsen.
- Zaanstad heeft afspraken over maatschappelijke stages op middelbare scholen.
- Zaanstad neemt deel aan het project Voorbereidingstrajecten participatiebudget. De voorbereidingstrajecten zijn er op gericht om gemeenten beleidsmatig en organisatorisch voor te bereiden op de komst van het participatiebudget, zodat zij, zodra dit fonds feitelijk tot stand is gebracht, van start kunnen met een gerichte inzet hiervan voor het bevorderen van duurzame participatie.

Ondernemers krijgen steun

- Zaanstad realiseert samen met de Kamer van Koophandel een laagdrempelig Steunpunt voor ondernemers (bijvoorbeeld een Ondernemershuis) in Poelenburg. Activiteiten: begeleiding van ondernemers (advisering / verzorgen van coachingstrajecten), netwerkbijeenkomsten en informatieavonden, advisering over financiering. Ook het onderwijs (MBO/HBO) en (allochtone) netwerkorganisaties worden hierbij betrokken.
- Zaanstad bevordert het zelfstandig ondernemerschap in Poelenburg, zowel kwalitatief als kwantitatief. Dit vertaalt zich onder andere in het bieden van begeleiding, coaching, advisering en financiering vanuit het Steunpunt/Ondernemershuis. Verder onderzoekt Zaanstad de mogelijkheid van het opzetten van een nieuwe editie van Kleurrijk Ondernemen (succesvol project waarbij ondersteuning wordt geboden aan etnische en/of

vrouwelijke startende ondernemers) waarbij voor Poelenburg 30% van de plekken in het project wordt gereserveerd.

- Zaanstad realiseert in Poelenburg bedrijfsruimtes voor startende ondernemers in een van de oude winkelcentra in het gebied en stimuleert werken vanuit huis.
- Zaanstad realiseert nabij het nieuwe winkelcentrum een bedrijfsverzamelgebouw met ondersteuning voor startende ondernemers.
- Zaanstad zoekt op het gebied van microfinanciering (microkrediet en advisering en coaching van ondernemers) samenwerking met het Kenniscentrum Microfinanciering en gebruikt dit als input voor het steunpunt voor ondernemers.
- Zaanstad onderzoekt de mogelijkheden voor een BID, BGV of een Economische Kanszone met het krachtige voornemen zo iets te realiseren in Poelenburg.
- Zaanstad stimuleert de oprichting van een ondernemersvereniging in Poelenburg.
- Zaanstad sluit een convenant met de ondernemersvereniging van het nabij gelegen bedrijventerrein Achtersluispolder met als inzet leerwerktrajecten op dit terrein voor jongeren uit Poelenburg.
- Zaanstad onderzoekt de mogelijkheid in Poelenburg op het bedrijventerrein en in het winkelcentrum het Keurmerk Veilig Ondernemen te realiseren.

c. Inzet rijk:

- SZW, OCW en WWI streven naar de totstandkoming van een Participatiebudget, waarin middelen voor volwasseneneducatie, inburgering en re-integratie worden gebundeld. Vooruitlopend hierop neemt Zaanstad deel aan het project voorbereidingstrajecten participatiebudget.
- SZW, OCW en WWI zorgen voor begeleiding en ondersteuning bij de vormgeving van het proces. Daarnaast is er een financiële tegemoetkoming van eenmalig 225.000 euro beschikbaar van WWI, onder meer voor de inzet van een projectleider en het betrekken van medewerkers uit de betrokken beleidsterreinen (brief van 1 februari 2008 (WWI/W2008002440)).
- EZ zal via het Programma Microfinanciering, dat zich richt op ondersteuning van kleine (startende) ondernemers, diensten aanbieden aan lokale initiatieven, die maatwerk bieden aan (startende) ondernemers. Tevens zal EZ een coachingsnetwerk opzetten en een landelijke garantieregeling introduceren. Steden kunnen in 2008 deelnemen aan projecten (pilots) in dit programma.
- EZ ontwikkelt een wetsvoorstel "Experimenten BGV-zones". Dit voorstel zal naar verwachting in de tweede helft van 2008 van kracht worden. Deze nieuwe wet maakt het voor ondernemers mogelijk om te experimenteren met gebiedsverbeteringen. Als de meerderheid van de ondernemers in een gebied dat wil kan de gemeente een lokale heffing instellen om gebiedsverbeteringsplannen uit te voeren. De ondernemers bepalen welke maatregelen ze nemen en voeren deze uit. De maatregelen zijn aanvullend op de gemeentelijk dienstverlening, EZ zal hierbij de krachtwijken, waar nodig en waar mogelijk, gericht faciliteren met informatie en tools.
- EZ faciliteert de gemeente bij haar afweging om een kanszone(regeling) tot stand te brengen en in welke passende vorm. Dit gebeurt door middel van het verspreiden van het rapport met de tussenevaluatie van de Ondernemersregeling Kanszones Rotterdam (OKR) en het aansluitend organiseren van een verdiepingsbijeenkomst tussen

gemeenten. Onder verwijzing naar het afsprakenkader tussen WWI en Aedes kunnen woningcorporaties hier een rol bij vervullen.

- Het rijk (EZ, VROM, BZK) wil Zaanstad faciliteren om branchering toe te passen door kennisuitwisseling rondom de bestaande wettelijke en niet-wettelijke instrumenten (zoals bijv. straatmanagers).

3. Integreren

a. Gezamenlijke ambitie:

Ingezet wordt op een kwaliteitsslag in de inburgering, waarbij deze beter aansluit bij de kennis en kunde van de inburgeraar. Zaanstad biedt 100% van haar inburgeringstrajecten duaal aan, gecombineerd met reïntegratietrajecten.

De te ontwikkelen Multifunctionele Accommodatie draagt bij aan interetnische ontmoetingen. Het is straks de plek om naar toe te gaan voor allerlei diensten en om samen initiatieven te ondernemen.

b. Inzet stad:

- Via het Centrum Jong en de Brede School worden allochtone ouders bereikt en wordt de koppeling met inburgeringstrajecten en duale taaltrajecten gerealiseerd.
- Zaanstad neemt deel aan een pilot om de toegankelijkheid van het Centrum voor Jeugd en Gezin voor allochtone ouders te verbeteren. De Coördinator van het Centrum draagt zorg voor de coördinatie van de activiteiten in het kader van deze pilot.
- De sportdeelname van allochtone meisjes in Poelenburg neemt toe met 10%. De nadruk ligt op de meisjes omdat daar de meeste winst valt te behalen. De jongens sporten al volop.
- Bij de communicatie- en participatie van (onderdelen van) het uit te voeren Masterplan is er extra aandacht voor de werving en betrokkenheid van allochtonen (individueel en georganiseerd). Sleutelfiguren uit de buurt zetten we hierbij in. Culturele activiteiten horen daarbij.
- Tussen 2008 en 2013 worden 150 allochtone vrouwen begeleid naar sociale activering door een gidsenproject.
- Zaanstad voert een onderzoek uit naar woon/zorgbehoeften van allochtone ouderen en zal op basis hiervan een voorstel formuleren voor vervolgacties.
- Zaanstad doet een beroep op de landelijke stimuleringsregeling 'Ruimte voor contact' (www.ruimtevoorcontact.nl) voor activiteiten waarin de ontmoeting tussen jong (veelal allochtoon) en oud in de wijk centraal staat.
- Zaanstad neemt deel aan het project voorbereidingstraject Participatiebudget. De gemeente stemt in met deelname en medewerking van de drie terreinen inburgering, reïntegratie en educatie. Daarnaast heeft Zaanstad een ervaren projectleider ingeschakeld die verantwoordelijk is voor het voorbereidingstraject. Zaanstad levert de verschillende producten en instrumenten, die met de opgedane kennis beschikbaar wordt gesteld voor verspreiding naar andere gemeenten.
- Van een samenhangende aanpak van integratie, inburgering en op termijn educatie (implementatie Participatiebudget) gaat een extra impuls uit voor de inburgering in Poelenburg. Er wordt een relatie gelegd met de bewonersparticipatie bij de herstructurering. Zo wordt het voor deelnemers bijvoorbeeld makkelijker door te stromen naar een bewonersgroep of buurtactiviteiten. Een basiscursus wonen en leefbaarheid voor allochtonen vrouwen kan aansluiten bij een duaal uitgevoerd taaltraject.

c. Inzet rijk:

- De minister voor WWI faciliteert de deelname van Zaanstad aan de pilot om de toegankelijkheid van het Centrum voor Jeugd en Gezin (in Zaanstad Centrum Jong) in Poelenburg voor allochtone ouders te verbeteren en daarmee het bereik onder allochtonen van inspanningen op het gebied van opvoedingsondersteuning en toeleiding naar (vrijwillige) hulpverlening. Het betreft een pilot waarvoor vier gemeenten een samenwerkingsverband aangaan met het kennisinstituut Pharos en met Berenschot. Hiervoor komt een bijdrage beschikbaar van €42.000 (zie brief van 1 februari 2008 (WWI/W2008002440)).
- SZW, OCW en WWI streven naar de totstandkoming van een Participatiebudget, waarin met ingang van 1 januari 2009 middelen voor volwasseneneducatie, inburgering en re-integratie worden gebundeld.
- Zaanstad kan een beroep doen op procesmanagement van het rijk bij de uitvoering van het Deltaplan inburgering.
- Via de landelijke stimuleringsregeling 'Ruimte voor contact' (www.ruimtevoorcontact.nl) kunnen lokale instellingen een beroep doen op financiële ondersteuning voor projecten gericht op duurzame interetnische ontmoeting.
- Op Forum kan een beroep worden gedaan voor advies en begeleiding in het integratieproces. Zie o.a. de producten 'woonateiërs' en 'wijktafels' om allochtone burgers bij het WAP te betrekken (www.forum.nl).

4. Leren en opgroeien

a. Gezamenlijke ambitie:

Een sociaal sterke wijk

Een sociaal sterke wijk. Met daarbij ook de nadruk op het verbeteren van de vooruitzichten van jeugd en jongeren in de wijk. In de wijk wonen relatief veel jongeren die moeite hebben met bewegen en/of kampen met overgewicht. Er staat nog geen school in de wijk en de schooluitval is te hoog. Over vier jaar starten op de basisschool meer kinderen zonder taalachterstand, is er minder schooluitval, is de overlast van jongeren verminderd, hebben minder jongeren (gezondheids-)problemen en zijn alle jongeren tot 27 jaar of aan het werk, of zitten op school.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Alle ouders, jeugdigen en kinderen moeten met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar Centrum voor Jeugd en Gezin in de buurt. In het basismodel CJG worden diverse functies van opvoed- en gezinsondersteuning gebundeld. Het betreft in ieder geval het preventief jeugdbeleid (de 5 functies uit prestatieveld 2 van de Wmo) en de jeugdgezondheidszorg. Het gaat daarbij niet alleen om bundeling van bestaande taken, maar waar nodig moet vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin direct opvoed- en gezinsondersteuning geboden worden.

In het Centrum voor Jeugd en Gezin moet ook de schakel naar de geïndiceerde jeugdzorg en naar de Zorg- en Adviesteams (ZAT) geregeld zijn.

Brede scholen

Het stimuleren van uitbreiding van het aantal brede scholen met aantrekkelijke dagarrangementen inclusief sport en cultuur, waarbij gestreefd wordt naar een dekkend aanbod in de wijk zodat de ontwikkelingskansen van de kinderen worden vergroot. Daarbij wordt gestimuleerd, dat scholen samenwerken met sportverenigingen en cultuurinstellingen en doorgaande leerlijnen ontwikkelen. Ook willen we bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunstvormen en dat er voor alle leerlingen dagelijks op en rond scholen een sport- en beweegaanbod is.

Conciërges

De ambitie is dat leerkrachten en directeuren in de wijken meer gelegenheid krijgen om hun tijd te besteden aan het primaire proces. Daarom willen we op iedere basisschool in de krachtwijk een conciërge.

Sluitende aanpak 0-4 jarigen

Het streven naar een betere samenhang tussen kinderopvang, peuterspeelzaal en voorschoolse educatie. Kinderen bij wie op tweejarige leeftijd een taalachterstand wordt vastgesteld kunnen vanaf 2,5 jaar in deze voorzieningen deelnemen aan VVE-programma's. Het streven is om alle doelgroepkinderen te bereiken. Naast verhoging van bereik streven we ook naar een verhoging van de kwaliteit (zoals bijvoorbeeld het aanbieden van 4 dagdelen VVE, waarbij er sprake is van twee leidsters op een groep van 15 kinderen. Tenslotte streven we naar een sluitende aanpak binnen een gemeente vanaf de signalering van een risico op een taalachterstand op het consultatiebureau naar een daadwerkelijke inschrijving op een voorschoolse voorziening om te voorkomen dat er kinderen buiten de boot vallen.

b. Inzet stad

- Voor 2011 wordt het Centrum Jong uitgebouwd tot een Centrum voor Jeugd en Gezin in Poelenburg en later ondergebracht in de te ontwikkelen Multifunctionele Accommodatie. Tijdsplanning is afhankelijk van de uitvoering van het Masterplan. De Multifunctionele Accommodatie waarin het Centrum voor Jeugd en gezin uiteindelijk gehuisvest wordt is volgens planning in 2012/2013 gereed.
- Zaanstad realiseert een brede school in de wijk met een uitgebreid activiteiten aanbod op gebied van sport en cultuur, ook na school en 's avonds. Hierbij is het uitgangspunt om een doorlopende lijn te hanteren tussen binnen- en buitenschools leren.
- Zaanstad streeft voor 2010 naar 40% reductie van het aantal voortijdige schoolverlaters; 10% dit schooljaar (2008), 15% in 2008/2009 en 15% in 2009/2010.
- Zaanstad creëert een betere samenhang tussen kinderopvang, peuterspeelzaal en voorschoolse educatie: Kinderen bij wie op tweejarige leeftijd een taalachterstand wordt vastgesteld kunnen vanaf 2,5 jaar in deze voorzieningen deelnemen aan VVE-programma's. Het streven is om alle doelgroepkinderen te bereiken.
- Zaanstad creëert een sluitende aanpak binnen de gemeente vanaf de signalering van een risico op een taalachterstand op het consultatiebureau naar een daadwerkelijke inschrijving op een voorschoolse voorziening om te voorkomen dat er kinderen buiten de boot vallen.
- De gemeente draagt er zorg voor dat op alle basisscholen in de wijk volwaardige fulltime conciërges worden aangesteld. Over de co-financiering vindt overleg met het rijk plaats (zie brief van 1 februari WWI/W2008002440).
- In overleg met VWS en OCW stelt de gemeente het aantal benodigde combinatiefuncties vast. De gemeente zal ten behoeve van deze combinatiefuncties 60% van de kosten bijdragen.
- Er komt een 'Kindlint'; een duidelijke herkenbare markering van de veiligste routes tussen de school en andere ontmoetingsplekken voor kinderen; het ontwerpen ervan kan in samenwerking met ouderen en mensen met een beperking (in het kader van WMO) onder het motto: wat voor kinderen veilig en aantrekkelijk is, is voor iedereen goed. Zo stimuleren we ook de ontmoeting tussen jong en oud.
- Kinderen en jongeren worden uitdrukkelijk uitgenodigd mee te tekenen in het kader van de uitvoeringsplannen voor het Masterplan.
- Bij de brede school komen diverse sportfaciliteiten: een sportzaal, een sportplein en een Cruiff-Court.
- Zaanstad faciliteert Choku Gym in haar activiteiten ter versterking van de sociale cohesie en de gezondheid van de Poelenburgers;
- Bestaande sportvelden worden zodanig opgeknapt en verbeterd dat deze uitnodigen tot meer sporten.
- Om de taalontwikkeling van kinderen in de wijk te bevorderen is een bibliotheekfunctie gewenst. Deze krijgt een plaats in de ontwikkeling van de Multifunctionele Accommodatie.

c. Inzet rijk:

- De minister voor Jeugd en Gezin stelt extra middelen beschikbaar voor de vorming van Centra voor Jeugd en Gezin (zie brief van 1 februari 2008 (WWI/W2008002440)). Dit geld is nadrukkelijk bedoeld om het aanbod van licht pedagogische hulp te versterken.
- De minister voor Jeugd en Gezin zorgt voor een wettelijke verankering van het basismodel CJG.
- Tevens wordt wettelijk vastgelegd dat gemeenten de verplichting krijgen om te komen tot sluitende afspraken met de organisaties die de taken uit het basismodel Centra voor Jeugd en Gezin uitvoeren alsmede met een bredere kring van organisaties.
- Tenslotte is het voornemen om wettelijk vast te leggen dat de gemeente, wanneer partijen er in individuele gevallen niet in slagen een oplossing te bieden, dan wel zich onttrekken aan de afspraken, de verantwoordelijkheid krijgt partijen hierop aan te spreken. Partijen worden verplicht mee te werken aan het bieden van oplossingen.
- De minister voor Jeugd en Gezin gaat vooruitlopend op de wetgeving met partijen bestuurlijke afspraken maken om te komen tot sluitende afspraken in de geest van de voorgenomen wetgeving.
- De minister voor Jeugd en Gezin ondersteunt verder alle gemeenten bij de vorming van CJG's door een uitgebreid ondersteuningstraject dat samen met de VNG wordt vormgegeven. Dit ondersteuningstraject zal bestaan uit een website, concrete handreikingen voor gemeenten op inhoudelijke thema's, het verspreiden van goede voorbeelden en (thematische) bijeenkomsten.
- Vanuit de Impuls 'brede school, cultuur en sport' zullen door VWS en OCW en gemeente middelen ter beschikking worden gesteld voor combinatiefuncties. Dit betreft functies voor professionals die bij één werkgever in dienst zijn, maar werkzaam zijn in, of ten behoeve van meerdere sectoren. Met de gemeente worden apart afspraken gemaakt over het aantal combinatiefuncties.
- Het rijk zal een platform oprichten voor de verschillende gemeenten die de ambitie op het gebied van de sluitende aanpak 0-4 jarigen ondersteunen waar het delen van expertise en informatie met betrekking tot harmonisatie mogelijk wordt gemaakt. Goede voorbeelden kunnen hier besproken worden, maar ook knelpunten of problemen kunnen hier aan de orde komen waarbij constructief zal worden gezocht naar oplossingen.
- De middelen voor VVE worden verhoogd. Voor het jaar 2008 komt er in ieder geval 53,5 miljoen extra voor VVE beschikbaar vanuit OCW (Brief van 1 februari WWI/W2008002440).
- Er komt een aanvraagregeling voor basisscholen die tegemoet komt in de kosten van een conciërge. Voor geheel Nederland is voor de regeling € 20 miljoen beschikbaar. Basisscholen in de aandachtswijken en de G4 kunnen met voorrang gebruik maken van deze regeling. Voorwaarde zal cofinanciering zijn. Over de specifieke uitwerking vindt op dit moment nog overleg plaats. De maximale bijdrage vanuit OCW is 0,4 fte. per basisschool (€ 12.937,-). Vanaf augustus 2008 kunnen alle aandachtswijken een beroep doen op deze regeling. Met de G-4 worden aparte afspraken gemaakt voor de basisscholen in de niet-aandachtswijken in hun gemeente. Daarna komt er een regeling voor alle basisscholen.
- Het NISB stelt als kennisinstituut informatie ter beschikking aan gemeenten. NISB kan vanuit haar werkprogramma 2008 1(één) dagdeel per WWI-wijk aanbieden, bij voorkeur

te benutten voor vraagverkenning en het analyseren van de lokale situatie. De analysefase kan uitmonden in een voorstel voor in te zetten interventies, ondersteuning van de gemeente door NISB bij uitvoering, of uitvoering van de interventie door NISB eventueel samen met andere partners.

NISB heeft daarvoor een modulair wijkconcept ontwikkeld, waar interventies zoals de Ketenaanpak Actieve Leefstijl, Communities in Beweging, Bewegkriebels deel van uitmaken.

5. Veiligheid

a. Gezamenlijke ambitie:

Door de fysieke herstructurering van Poelenburg zal het de komende jaren niet eenvoudig zijn om het huidige niveau van veiligheid te handhaven. Poelenburg is nu objectief gezien een relatief veilige wijk.¹ De inwoners en dan met name de jeugd ervaren echter een grote mate van onveiligheid. Om deze onveiligheidsgevoelens tegen te gaan heeft Zaanstad de volgende ambities op het gebied van veiligheid:

- Terugdringen van onveiligheidsgevoelens in de buurt van 38% in 2007 naar 30% in 2012. In 2017 moeten de onveiligheidsgevoelens zijn teruggedrongen tot 20%. (bron: Zaanpeiling, onveiligheid in de buurt)
- Minimaal handhaven van het huidige niveau van het aantal activiteiten van veelvoorkomende criminaliteit², waarvoor een extra inzet nodig is, gezien de herstructurering, te meten middels het aantal aangiften. We streven naar het terugdringen van veel voorkomende criminaliteit door vermindering van 10% (peildatum: 2017), van het aantal aangiften per 10.000 inwoners.

b. Inzet stad:

- Zaanstad realiseert in Poelenburg het project "Doe effe normaal". Wijkagenten adopteren scholen en lichten samen met Halt de jongeren voor over veilig gedrag. Zaanstad zet in Poelenburg extra wijkagenten in na een discussie over prioriteiten met de politieleiding.
- Zaanstad investeert extra in de sociale veiligheid bij het vormgeven van de openbare ruimte, door gebruik te maken van een externe plantoetsers.
- Zaanstad zet extra handhavers in met een pleinmanagementfunctie.
- In de wijk Poelenburg wordt weinig gefietst. Er zijn daarom juist speciale projecten om inwoners 'op de fiets' te krijgen. Hoewel het aantal fietsendiefstallen in de wijk om deze reden al laag is, zullen de extra in te zetten handhavers ook oog hebben voor het tegengaan van fietsendiefstal.
- Zaanstad stelt een aparte sociaal beheerder aan die ervoor zorgt dat "tijdens de verbouwing het leven doorgaat" – schoon, heel en veilig en mensen aansporen zich in te zetten voor de leefbaarheid in de wijk.

c. Inzet rijk:

De ministers van BZK en Justitie ondersteunen de gemeenten met de volgende beleidsmaatregelen uit het project Veiligheid begint bij Voorkomen.

- Het rijk stelt 500 extra wijkagenten beschikbaar. De verdeling van de extra wijkagenten over de regio's gaat volgens het reguliere budgetverdeelstelsel in de vorm van een bijzondere bijdrage. De uitbreiding van wijkagenten zal, conform de landelijke prioriteiten van de politie, het eerst plaatsvinden in de wijken met de grootste problemen. Het is aan het regionaal college, op voordracht van de regionale driehoek, om te bepalen welke wijken dat in de regio zijn. Met de korpsen is afgesproken dat hierbij specifieke aandacht

¹ Aangiftecijfers politiekorps Zaanstreek-Waterland

² Het gaat hier om de volgende categorieën: diefstal uit de woning, diefstal fiets, beroving, overval en winkeldiefstal.

wordt besteed aan de 40 WWI-wijken. Het korps Zaanstreek-Waterland krijgt in de periode 2007 – 2011 zeven extra wijkagenten.

- In opdracht van het ministerie van BZK zal naar voorbeeld van de Fear of Crime toolkit van de Britse Home Office een toolkit onveiligheidsgevoelens ontwikkeld worden door het CCV. Deze (digitale) toolkit omvat de tot nu toe opgebouwde kennis over onveiligheidsgevoelens en geeft gemeenten en andere veiligheidspartners op lokaal niveau directe handvatten om hun problemen te analyseren en ze vervolgens effectief aan te pakken.
- Het rijk brengt het plan van aanpak fietsendiefstal ten uitvoer.

6. Bewonersparticipatie

a. Gezamenlijke ambitie:

Voor het slagen van de bovenstaande ambitie in Poelenburg is het cruciaal dat bewoners meedoen en zich mede verantwoordelijk voelen voor hun wijk. Tot op heden hebben de bewoners zich echter nog onvoldoende goed georganiseerd. Daarom zal door de gemeente ingezet worden op een zo optimaal mogelijke bewonersparticipatie en daarnaast organisatie daarvan. De herstructurering in het kader van het Masterplan biedt kansen om mensen uit te nodigen mee te doen. Basis cursussen en vaardigheidstrainingen behoren tot het basisaanbod.

b. Inzet stad:

- Uitgangspunt: meedoen aan voorbereiding en uitvoering van herstructurering vergroot de kennis van mensen over dergelijke processen, vergroot hun grip op de directe woon- en leefomgeving en biedt tal van aanleidingen voor extra cursussen en leer/werktrajecten (bv. van basiscursus wonen & leefbaarheid tot buurtvoorzichtster).
- Zaanstad ontwikkelt een communicatie- en participatieplan waarin extra aandacht is voor de werving van 'moeilijk bereikbare groepen' (allochtonen, jongeren, vrouwen, werkenden). Daarin is er sprake van het zoeken naar de verbinding met de bekende bewonersgroepen (vaak oudere autochtonen).
- Er is een mix van formele en informele participatie met bijbehorende instrumenten.
- Zaanstad zet experimenten op met digitale participatie (iedereen online).
- Zaanstad stimuleert bewonersinitiatieven van onderop, uit de wijk zelf voortkomend.
- Voor de bewoners van Poelenburg is jaarlijks een leefbaarheidsbudget van € 60.000 beschikbaar ten behoeve van bewonersinitiatieven. Bewoners beslissen zelf over de besteding van de middelen en kunnen rechtstreeks bij de gemeente budget claimen voor de organisatie/facilitering van bewonersinitiatieven. De € 100.000 die de gemeente ontvangt van het rijk, ten behoeve van burgerinitiatieven, zal wanneer deze bijdrage van het rijk ontvangen is, in 2008 aan het reguliere leefbaarheidsbudget worden toegevoegd.
- Zaanstad bouwt deels voort op haar reguliere wijkoverleg en de drie klankbordgroepen; fysieke plannen, sociaal-economische plannen en de verkeersstructuur in Poelenburg.

c. Inzet rijk

- WWI stelt in 2008 € 20 miljoen voor burgerinitiatieven ter beschikking. Hiervan zal € 10 miljoen beschikbaar komen voor de 40 wijken. Zaanstad ontvangt in 2008 € 100.000.
- Experiment: Het rijk stelt zich als taak om in het kader van het bevorderen van bewonersparticipatie in de wijk de komende jaren experimenten te starten die hieraan zullen bijdragen. De nadere invulling van deze experimenten zal samen met de gemeenten die aangetoond hebben interesse te hebben in dit experiment vastgesteld worden.

7. Experimenten

a. Ambitie

Zaanstad wil haar ambitie van zorgzame gemeente vorm geven, bemoeizorg toepassen en achter de voordeur daadwerkelijke interesse en empathie met haar bewoners tonen. Ze wil ingrijpende problemen als schulden, opvoedingsvragen en huiselijk geweld aanpakken. En ze wil mensen stimuleren om een stap verder te komen (participatie, scholing, werk). Ook al om goed voorbereid te zijn op de herstructurering en de kansen op sociale stijging te kunnen grijpen. Ze gaat daarbij uit van de kracht van mensen en wil deze verder uitbouwen.

b. Inzet stad:

- Inzetten op de kracht en mogelijkheden van mensen en aansluiten bij wat ze al doen. Daarvoor inventariseren hoe die overlevingsstrategieën eruit zien en welke versterking er vanuit de gemeente geboden kan worden.
- Achter de voordeur koppelen aan de huisbezoeken die corporaties doen, o.a. in het kader van de uitvoering van het Masterplan.
- In het reeds bestaande netwerkoverleg komen tot inspirerende samenwerking tussen instellingen en partijen waarbij onorthodoxe en innovatieve aanpakken boven komen borrelen.
- De gemeente Zaanstad neemt graag deel aan de experimenten rondom slagkracht achter de voordeur en het opheffen van bureaucratische structuren (nrs. 4 en 5).

c. Inzet rijk:

Om op bepaalde terreinen doorbraken te forceren, wil het rijk experimenteerruimte creëren voor gemeenten om innovatieve en onorthodoxe aanpakken mogelijk te maken. Het rijk wil samen met de gemeenten die hun interesse kenbaar hebben gemaakt aan de slag op de volgende onderwerpen:

- samenhang en integraliteit
- bewoners
- slagkracht in de wijk
- slagkracht achter de voordeur
- opheffen bureaucratische structuren

In de eerste helft van 2008 zal het rijk in samenspraak met de gemeenten die zich voor een bepaald onderwerp hebben opgegeven invulling gaan geven aan deze experimenten.

8. Kennis

a. Gezamenlijke ambitie:

Een vraaggericht kennisaanbod vanuit verscheidene kenniscentra die het terrein van de wijkaanpak bestrijken, waardoor steden op adequate wijze worden ondersteund bij de uitvoering van hun wijkactieplannen, inclusief experimenten, en er een optimale kennisontwikkeling en -uitwisseling plaatsvindt binnen en tussen de steden en waar nodig de wijken onderling.

b. Inzet stad:

- Zaanstad zal haar vragen verder invullen en ook kennis inbrengen op basis van de best practices in de gemeente, onder meer op het gebied van wijkgericht werken en publiek-private samenwerking.

c. Inzet rijk:

- WWI heeft een consortium van kenniscentra tot stand gebracht dat zijn aanbod onderling afstemt en waar nodig aanpast en uitbreidt ten behoeve van de kennisbehoefte onder de 40 wijken/18 gemeenten.
- WWI heeft één digitaal loket '40 wijkenaanpak' tot stand gebracht, waar gemeenten via een portal de diverse kenniscentra kunnen raadplagen en benaderen; waar een gemeenschappelijke agenda van symposia, workshops en opleidingen wordt aangeboden; waar good practices staan beschreven.
- WWI heeft een gezamenlijke helpdesk gerealiseerd, waar gemeenten hun vragen m.b.t. de wijkenaanpak kunnen stellen en binnen korte tijd antwoord of toelichting krijgen.
- WWI zorgt voor een vraaggericht aanbod van opgedane kennis en onderzoek m.b.t. thema's die binnen de wijkactieplannen beschreven staan en waar aanvullende kennis en kennisdeling noodzakelijk zijn. Dit kan o.a. in de vorm van kleine bijeenkomsten, cursussen en excursies.

9. Landelijke alliantie

a. Gezamenlijke ambitie:

Veel partijen uit het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven willen een bijdrage leveren aan het aanpakken van de wijkproblematiek. Op landelijk niveau wordt met deze organisaties een landelijke alliantie worden gevormd die ondersteuning biedt aan de lokale coalities in de wijken. WWI faciliteert deze landelijke alliantie.

b. Inzet stad:

- Zaanstad zet vooralsnog in op een samenwerking met de Johan Cruyff Foundation en Richard Krajicek Foundation.

c. Inzet rijk:

- Ondersteuning en faciliteren van de landelijke alliantie. Met de partners worden afspraken gemaakt over concrete inzet in de 40 wijken (kennis, investeringen of (pilot)activiteiten). Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de logistiek, infrastructuur en achterban van deze partijen. WWI is een makelaar tussen gemeente en de partners.
- Twee keer per jaar wordt een landelijk evenement georganiseerd voor alle betrokken partijen. Doel is kennisuitwisseling en een podium bieden aan alle betrokkenen.
- Samen met de brede alliantie sport wil WWI ondersteuning bieden aan lokale initiatieven gericht op het bevorderen van sport en bewegen. Daarmee willen we ook een verbinding leggen naar bedrijven die vanuit maatschappelijk verantwoord ondernemen initiatieven in de wijken ondersteunen of voornemens zijn dit te doen. WWI zal hiertoe goede voorbeelden uitdragen en stimuleren.
- WWI maakt afspraken met de partners van de landelijke alliantie over het aanbod dat de partners doen aan gemeenten voor concrete inzet in de 40 wijken (kennis, investeringen of (pilot)activiteiten).
- WWI is een makelaar tussen gemeente en de partners en zal met iedere gemeente apart in overleg treden om te bezien welke afspraken met welke partijen kunnen worden gemaakt.

10. Financiering

Voor de verwezenlijking van de doelstellingen in de wijkactieplannen ter bereiking zijn staan drie extra geldstromen ter beschikking:

1. Een additionele inzet vanuit de corporatiesector

Het rijk heeft met Aedes vereniging van woningcorporaties afspraken gemaakt over een additionele bijdrage van de woningcorporaties in de 40 wijken. De indicatieve verdeling van deze additionele bijdrage over de 40 wijken en de verdelingsmethodiek is beschreven bij brief van 3 oktober 2007 (WWI/W2007092376).

2. Delen van extra rijksmiddelen t.b.v. gemeenten en lokale/regionale organisaties.

Het gaat hier om intensiveringen in de rijksbegroting, die een relatie hebben met de wijkenaanpak. Deze extra middelen komen ter beschikking aan alle gemeenten in Nederland alsmede aan lokale organisaties (bijv. scholen) en regionale organisaties (bijv. politiekorpsen, bureaus jeugdzorg). Uitgangspunt van de afspraken is dat gemeenten met de 40 wijken de door hen te ontvangen extra middelen prioriteren voor de wijken met de grootste knelpunten, i.c. de 40 wijken en dat gemeenten met de andere lokale organisaties overleg voeren over een dergelijke prioritering. Daar waar extra gelden lopen via indicatieprocessen, zoals bij de jeugdzorg, is automatisch te verwachten dat de extra middelen bovengemiddeld terecht zullen komen in wijken met veel jeugdzorgproblemen, i.c. dus ook de 40 aandachtswijken. Verder is in het bestuursakkoord tussen rijk en VNG afgesproken dat in het bijzonder op het gebied van zorg, openbare orde en veiligheid, wijken, onderwijs, armoedebelid en schuldhelpverlening en Jeugd en Gezin er voor gemeenten en rijk beleidsmatig en budgettair gezamenlijke opgaven liggen. In de brief van 15 november 2007 (DGWWI/W2007103016) en de brief van 1 februari 2008 (DGWWI/W2008002440) is een overzicht gegeven van de extra geldstromen die via het gemeentefonds, specifieke regelingen of brede doeluitkeringen ter beschikking zullen komen van de 18 gemeenten, als ook van het accres van het gemeentefonds en de geldstromen die via andere kanalen in de 40 wijken terecht kunnen komen.

3. Gemeentemiddelen

Gezien de problematiek die in de 40 wijken speelt is te verwachten dat naast de extra rijksinzet de gemeenten ook zelf een extra inzet vanuit de eigen gemeentelijke middelen in die wijken plegen.

Door gemeenten, woningcorporaties en overige lokale en regionale organisaties zijn op basis van deze uitgangspunten afspraken gemaakt over de financiering en uitvoering van de wijkactieplannen.

Dit heeft tot de volgende afspraken in het wijkactieplan Poelenburg geleid in het zogenoemde Brandarisakkoord:

Toelichting op Brandarisakkoord:

1. De totale investering in het Wijkactieplan bedraagt € 51,728 miljoen
2. Om € 10,219 miljoen aan projectsteun uit Centraal Fonds voor Volkshuisvesting (CFV) te krijgen dienen de corporaties minimaal € 34 miljoen te investeren en/of bij te dragen in de kosten van de uitvoering van het Wijkactieplan.
3. De corporaties voldoen ruimschoots aan deze eis. De totale investering (rendabel en onrendabel) door de corporaties in het Wijkactieplan is € 34,151 miljoen, te weten € 10,151 miljoen voor MFA en € 24 miljoen voor het milieuprogramma. Daarnaast dragen de corporaties € 7,337 miljoen uit eigen middelen bij in de kosten van het sociaal economisch programma en de projectleider MFA.
4. Op basis hiervan hebben zij recht op de projectsteun van totaal € 10,219 miljoen uit het CFV. Hiervan gebruiken zij dan nog € 4,519 miljoen voor het sociaal economisch programma en € 5,691 miljoen om het onrendabele deel van het MFA af te dekken. Deze verdeling is indicatief.
5. De bijdrage aan het Sociaal-economisch programma uit het Wijkactieplan vanuit gemeente is € 4,396 miljoen en vanuit het rijk minimaal € 1,096 miljoen.
6. De gemeente draagt circa € 2,211 miljoen bij aan de multifunctionele accommodatie;
7. In het charter te sluiten tussen de gemeente en het rijk, wordt opgenomen dat de projectsteun van € 10,219 miljoen uit het Centraal Fonds voor Volkshuisvesting een randvoorwaarde is voor de uitvoering van het Wijkactieplan.

Brandarisakkoord:

Brandarisakkoord, 14 feb 08						
bedragen * € 1.000	Totaal	aandeel corporaties	aandeel corporaties via Centraal Fonds	aandeel gemeente	rijk brief 1 feb	derden
INVESTERINGEN						
Multifunctioneel accommodatie	10,151		5,691	2,211		2,240
Milieuprogramma en duurzaam renoveren	24,000	24,000				
Totaal investeringen	34,151	24,000	5,691	2,211	0	2,240
KOSTEN						
projectleider ontwikkeling MFA	0,150	0,075		0,075		
Sociaal economisch programma	17,427	7,262	4,519	4,321	1,096	0,230
Totaal kosten	17,577	7,337	4,519	4,396	1,096	0,230
Totaal	51,728	31,337	10,219	6,607	1,096	2,470

MFA=multifunctionele accommodatie

11. Voortgang

Om op de hoogte te blijven van de voortgang en onszelf scherp te houden op de urgentie daarvan organiseren we de volgende zaken:

- **Controle en verantwoording:** Uitgangspunt is dat de reguliere vormen van verantwoording en controle een stevige basis vormen en dat daar alleen iets aan toe wordt gevoegd als dat strikt noodzakelijk is.
 - Democratische controle: de gemeente doet jaarlijks verslag over de inzet aan haar Gemeenteraad, het rijk brengt jaarlijks verslag uit aan de Tweede Kamer.
 - Elkaar aanspreken: de stad en het rijk spreken elkaar op basis van bestaande documenten, waaronder de hier bovengenoemde, aan op de bereikte resultaten.
- **Overleg en aanpassing van het charter:**
 - Regelmatig ambtelijk overleg. Daartoe heeft elke stad een accountmanager bij WWI.
 - Jaarlijks een bestuurlijk gesprek over de voortgang. Eventuele aanpassingen van het charter kunnen hier worden besproken. Indien beide partijen akkoord zijn kan het charter worden aangepast.
 - Visitatie: gemeenten en rijk gaan samen bepalen hoe een visitatie zal worden vormgegeven. Deze visitatie vindt in 2010 plaats.
- **Metten en kennisdelen:**
 - Monitoring:

Effectmeting: De (maatschappelijke) effecten van de verschillende maatregelen zullen via een jaarlijkse outcomemonitor worden gevolgd. Deze outcomemonitor brengt op beknopte wijze de ontwikkelingen in kaart op de terreinen wonen, werken, leren en opgroeien, integreren en veiligheid. Aan de hand van deze informatie kan worden vastgesteld hoe de situatie in de wijken zich ontwikkelt en kan worden vastgesteld of en in hoeverre de beoogde maatschappelijke effecten (zullen) worden gerealiseerd (doelbereik). Het onderzoek wordt in opdracht van VROM/WWI uitgevoerd door het CBS.

Metten van acties en maatregelen: De gemeente geeft in dit charter aan welke inspanningen zij samen met andere partijen zullen plegen om de gewenste maatschappelijke effecten te realiseren. Deze partijen maken onderling afspraken over de wijze waarop de voortgang van deze inspanningen jaarlijks wordt gevolgd en geregistreerd en op welke wijze deze partijen naar elkaar verantwoording afleggen over de al dan niet gerealiseerde prestaties. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van de informatie die de gemeenten in het kader van de reguliere verantwoordings- en begrotingscyclus verzamelen.

De gemeente presenteert in het kader van de outputmonitoring in ieder geval informatie over de wijze waarop bewonersbetrokkenheid is georganiseerd, het aantal activiteiten dat heeft plaatsgevonden en het aantal bewoners dat naar schatting per activiteit is bereikt. Daarnaast wordt voor een langere periode onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de burgerparticipatie in samenwerking met gemeenten en het LSA. Een afschrift van bovengenoemde informatie wordt aan de minister voor Wonen, Wijken en Integratie aangeboden.
 - Kennisdelen: Over en weer worden best practices en kennis uitgewisseld ten behoeve van optimale voortgang in de wijken.

12. Overig

Mediation

- Partijen zullen elkaar lopende het uitvoeringsproces informeren over de realisatie van de inhoudelijke en financiële inzet met betrekking tot de wijkactieplannen. Indien de gemeente lopende het proces van uitvoering van de wijkactieplannen van mening mocht zijn dat een woningcorporatie de in de wijkactieplannen afgesproken inzet in onvoldoende mate levert, kan zij bij de minister voor Wonen, Wijken en Integratie een verzoek indienen voor mediation. Wanneer dit niet tot het gewenste resultaat/afgesproken resultaat leidt, zal de minister uiteindelijk gebruik maken van het wettelijke handhavingsinstrumentarium.
- Deze afspraken gelden vanaf 1 maart 2008 tot en met 31 december 2017.
- Dit charter wordt gepubliceerd in de Staatscourant binnen een maand na ondertekening.

13. Voorwaarden

- De projectsteun van het Centraal Fonds is voorwaarde voor de uitvoering van het WAP. Voor de totstandkoming van het financieel akkoord tussen de gemeente en corporaties is uitgegaan van een bijdrage uit het Centraal Fonds ter grootte van 30% van de kosten en investeringen van de corporaties, met een maximum van 30% van de door de Minister van WWI aangegeven additionele inzet van € 3,4 miljoen per jaar.
- Voorts wordt aangetekend dat de continuïteit van geen van de partijen in het geding mag zijn. Voor een corporatie zou dat kunnen zijn wanneer deze geen financiële borging meer kan krijgen. In dat geval zullen de gemaakte financiële afspraken moeten worden herzien.
- Het Masterplan Poelenburg moet vastgesteld worden. Het Wijkactieplan dient als completering van en is in die zin ook afhankelijk van het Masterplan.

In dit charter worden van rijkszijde diverse financiële toezeggingen gedaan. Dit charter is echter geen beschikking. De genoemde geldstromen zijn of worden ieder in hun geëigende vorm (middels (doel)uitkeringen of subsidiebeschikkingen) en onder de daarvoor geldende voorwaarden vastgelegd en uitbetaald.

Aldus opgemaakt en in tweevoud ondertekend te Zaanstad op 5 juni 2008

De wethouder van Wijkgericht Werken en Zaandam Zuidoost,

.....
drs. Ronald Ootjers

Zaanstad, datum 5 juni 2008

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,

.....
drs. Ella Vogelaar

Zaanstad, datum 5 juni 2008